

Dvanásť nocí
ZÁZRAKOV

ANDREW ZURCHER

Dvanásť nocí zázrakov

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.cooboo.cz
www.albatrosmedia.sk

Adrew Zurcher

Dvanásť nocí zázrakov – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

Dvanášt nocí
ZÁZRAKOV
ANDREW ZURCHER

COO
BOO

Original English language edition first published by Penguin Books Ltd, London
Text copyright © Andrew Zurcher, 2018
The author has asserted his moral rights.
All rights reserved.
Translation © Zuzana Trstenská, 2018

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-0726-8
ISBN e-knihy 978-80-566-0792-3 (1. zverejnenie, 2018)

Mojim detóm Aoife, Une a Eamonovi

Vyleť, srdce, vietor ťa zachytí...

Prvá část

OSNOVA

Odstraňovanie

Slnko zapadlo šesť minút pred štvrtou. Keď ležala natiahnutá na chrbte na podlahe a čítala veľmi malé písmenká na zadnej strane novín. Pravé oko mala silno zažmúrené. Ľavé mala príšerne utáhané. Malinké písmenká presvitali pomedzi jej dlhé a čoraz ovisnutejšie mihalnice. Stále častejšie musela privierať aj druhé oko a dopriať chvíľku oddychu aj zmeravenému lícu. Čoraz častejšie z boku škúlila na svet s hlavou naklonenou napravo. No hoci ju jej hra už aj trochu omrzela, zároveň ju hrial víťazoslávny pocit: odkedy v ten deň ráno vstala, odolávala pokušeniu pozrieť sa na život priamo – čo podľa hodiniek robila už presne osem hodín. Keby sa jej niekto spýtal, prečo mala oko zatvorené ešte aj trinásť minút po štvrtej na Štedrý deň, keď jej mama panikárila a jej malá sestra Lujza sa sama hrala hru päť kameňov v zadnej izbe, nevedela by, čo má povedať. Dnes jednoducho musela mať zatvorené pravé oko, a tak to robila.

Rovno oproti jej hlave bolo o stenu opreté veľké zrkadlo v kovovom ráme. Otec sľúbil, že ho zavesí nad kozub, ale prešli tri mesiace a ono tam naďalej stálo. Zabudlo sa naň a teraz len lapalo prach. Keď sa zvedavo obzerala v matnom skle. Učiteľia v škole donekonečna hovorili o charaktere, o tom, že ho: treba mať, treba získať, treba ukázať a predovšetkým si ho treba vybudovať. Keď si bola istá, že nijaký nemá, alebo aspoň nemá taký, ktorý by bolo vidieť. Bola ten typ človeka, ktorého si nikto naozaj nevšimal.

Otec bol ešte v práci – pracoval dlho do noci ako každý deň tento týždeň a každý víkend tento mesiac. Ako pracoval každý mesiac tento rok. Bol buď vo svojom laboratóriu, alebo vo svojej pracovni, alebo šiel na dva týždne kopať, zmizol do knižnice alebo na poradu – nestíhala to sledovať. Keď mama dnes ráno po raňajkách nahnevane utrela dosku na kredenci, potom prisľúbila dievčatám, že sa pôjdu bicyklovať a večer si zídu do kina. No keď slnko o niekoľko hodín neskôr zapadlo, ich čižmy a kabáty stále nedotknuto ležali pri dverách – presne tam, kde ich nechali v predchádzajúci večer. Keď začula zvonitť telefón a napadlo jej, že volá oco. Ako zvyčajne príde neskoro.

Práve keď ju začal zmáhať spánok a hlava jej pomaličky klesala k otvoreným novinám, mama vrazila do izby. Opäťky jej klopkali na drevenej podlahe ako kladivá. „Obleč si kabát, Keď, ideme von. Obleč aj sestru.“

O päť minút nato dievčatá sedeli na zadných sedadlách auta, vyfukovali do mrazivého vzduchu paru a nervózne sa chichotali, lebo stále netušili, kam idú, ani prečo. Ako mama preradovala a hrkotanie auta sa ustálilo vo svojom zvyčajnom rytme, ich nervozita pomaly opadla. Keď na ruke ešte stále cítila teplé a trochu bolestivé zovretie, hoci ju sestra už dávno pustila. Položila si ruku do lona. Noc za oknom sa jej zdala ostrá a jasná a väčšina bielych svetiel v domoch, okolo ktorých prešli, žiarila neuveriteľne priamo a silno. Jej okno,

naopak, neustále zahmlieval dych. Netrzeplivo zakrúžila hlavou, tvárou tak blízko pri skle, ako dočiahla, ale nepomohlo to. Keď auto preletelo cez semafor a odbočilo dole kopcom, El niekoľko ráz nespokojne koplá nohou.

„Lujza, prestaň. O dve minúty sme vonku.“

„Ale ja mám niečo v čižme. Tlačí ma to.“

Kej sa opäť otočila k oknu. Počítala pouličné svetlá, okolo ktorých prechádzali, číslovala ich podľa žiary na striebresteji zemi, pokrytej po včerajšej ľadovej noci námrazou. Ľavé oko mala strašne unavené – alebo to len spôsobila čudná plochosť pozerania na svet len jedným okom –, lebo si bola istá, že v strede každého kruhu svetla pod každou pouličnou lampou videla malý okrúhly tieň. Možno to boli len obláčiky pary z jej úst, ktoré sa držali na okne. Bola v pokušení otvoriť aj druhé oko, aby si to overila – ale potom si pomyslela, že keby to spravila a malé tmavé kruhy by zmizli, dokázala by tým, že tam neboli, alebo naopak, že boli a už nie sú? Keď sa niekedy pozriete priamo na hviezdu, nevidíte ju, ale keď prižmúrite oči alebo odvrátite zrak, zbadáte ju. A hviezdy na oblohe boli. Ako inak by ste si pri pohľade na ne niečo želali?

A odrazu, z ničoho nič, pochopila, kam idú a prečo mama neodpovedala na ich otázky. Auto zabrzdilo a zastalo pred známou bránou. Kej na sedadle zmeravela a zazdalo sa jej, že jej chrbtica je studený oblúk opretý o príjemnú látku. El vôbec neskrývala svoje sklamanie. „Nechcem ísť k ockovi do práce,“ zakvílila, a aby zdôraznila svoje slová, rozhorčene koplá nepohodlnou čižmou do sedadla pred sebou.

Za oknom pri bráne sedel nočný strážnik: starý spoľahlivý muž, stuhnutý a hrčavý ako kopa dreva, mal ohnutý široký chrbát a vykrútené biele fúzy nad širokou sánkou. Kej ho nikdy nevidela, ale keď sa s námahou postavil, spoznala bielu košeľu, čierne nohavice a vestu, ktoré tvorili uniformu univerzitných vrátnikov. Brána sa otvorila

a starý pán im mávol, aby vošli na parkovisko. Potom však za nimi po schodíkoch vykričkal z matne osvetlenej miestnosti. Asi uhádol, kde zaparkujú, lebo Kej videla, že mieri priamo k nim, i keď mama obišla niekoľko voľných miest a potom zaradila spiatočku a zacúvala. Kráčal rozhodne a pomaly, no aj tak sa k nim dostal práve vo chvíli, keď otvárali dvere. Mal jemný hlas. Nebolo to drsné štekánie príznačné pre univerzitných vrátnikov. Možno bol na nejakom vianočnom večierku. Po vianočnom večierku boli ľudia vždy nežnejší.

„Môžem vám pomôcť?“ opýtal sa Kejinkej mamy. Jeho hlas znel tak, ako keď pohladíte flanel – bol pevný, ľahký a teplý – a pre Kej bolo, akoby jej priateľsky podal ruku. No on stál s rukami vo vreckách, hýbal prstami za látkou, akoby prevracal mince.

Mama vytiahla El z detskej sedačky, potom bezmyšlienkovite skontrolovala jej fialovú čižmu. El bola pristará na detskú sedačku a aj privysoká, ale jej ôsme narodeniny sa premenili na more slz, a tak Kej s mamou prešli každú izbu – a dokonca aj auto – a opatrne vrátili všetky staré a známe veci.

Mama obrátila čižmu a potriasla ňou. Na zem vypadol kamienok z hry, ktorou sa večer zabávala. Mama ho zdvihla a vložila do Elinej vystretej ruky. „Nie, ďakujem,“ odvetila. „Prišla som len po manžela. Často pracuje neskoro do noci.“

„Obávam sa, že všetci už šli domov, pani...“ Muž zmĺkol a Kej sledovala, ako nadvihol husté obočie v očakávaní, že sa mama predstaví.

„Klára.“ *To preto, lebo nemá ocovo priezvisko*, pomyslela si Kej. *Nie je ničia pani.* „Klára Hodná.“

„Nuž, pani Hodná, neklamem. Ako som povedal, všetci šli domov. Je tu len moje auto a auto starého profesora Ďuroviča, ktorý umrel

minulý utorok, nech mu je zem ľahká. Práve som obišiel chodby a pozamykal som. Všetko je zatvorené a svetlá sú pozhasínané. Vnútri nie je ani myška.“

Kej sa mamy jemne dotýkala dlaňou ľavej ruky a teraz cítila, ako zmeravela. „Určite máte pravdu,“ vyhlásila, „ale dnes odišiel do práce, takže sa pôjdem pozrieť a sama sa o tom presvedčím.“

„Ako ste vraveli, že sa volá váš manžel? Hodný?“ Hlas starého vrátnika bol jemný, ale nástojčivý. Pripomínal jej volanie holuba. Rýchlo prestúpil z jednej stuhutej nohy na druhú, aby nestratil rovnováhu. Kej napadlo, že vyzerá, akoby sa ľavým kútikom úst skoro usmieval, ale potom zmenila názor. Alebo možno len on zmenil výraz tváre.

„Vjac. Doktor Vjac. Eduard, chcela som povedať. Eduard Vjac. Prednáša na Fakulte svätého Mikuláša. Pracuje na projekte Fragmenty.“

„Nuž, nemôžem povedať, že poznám názvy projektov,“ odpovedal starý muž. „Neustále sa nejaké končia a iné začínajú. No mám výbornú pamäť na ľudí a nezdá sa mi, že by som sa niekedy stretol s doktorom Vjacom.“ Prudko sa nadýchol, zdvihol ruky k tvári a silno fúkol na končeky prstov, aby si ich ohrial. „No predsa len som iba nočný vrátnik.“

„Och, určite ste ho videli,“ oponovala mu mama. „Je tu skoro každý večer. Každý večer.“

Vrátnik jej povedal, že má zoznam a telefón a že mame ušetriť čas, aby nemusela ísť hore do otcovej pracovne. Mama chcela namietnuť, ale on už bolestivo odkrival okolo auta a kráčal k svojej budúke. Nakoniec ho nasledovali. Kej držala mamu za studenú ruku, no uprostred zimy to predsa bolo normálne. Čakali pod schodíkmi malej budúky, ktorá bola vlastne len zamurovaným výklenkom medzi dvoma opornými stĺpmi starej budovy archeológie. Namiesto strechy mala malý prístrešok a pekné okrúhle okienko. Na okienku boli prilepené

strieborné hviezdy. El na ne ukázala a rozrozprávala sa o pohľadnici, ktorú vyrobila v škole. Boli na nej rovnaké hviezdičky, ale tie jej boli z alobalu. Tri či štyri razy to zopakovala, lebo nikto nereagoval, a potom sa vo dverách zjavil vrátnik. Keď si chcela prehrabnúť vlasy, mala ich však pevne zopnuté a navyše boli tvrdé ako ľad.

„Obávam sa, že doktora Vjaca na svojom zozname nemám,“ povedal. „A nevidím ho ani na univerzitnom zozname. Vraveli ste, že sa volá Eduard Vjac? Nenašiel som ho.“

Kejina mama si nahlas vzdychla, nechala dievčatá pred dverami a vošla do búdky. Boli tak potichu, že počuli niekoľko útržkov rozhovoru vnútri. Na tichom a skoro prázdnom parkovisku bolo zopár holých stromov. Tieto štvor- alebo päťročné stromčeky vysadili v pravidelných odstupoch v dvoch radoch. Keď si pamätala, že tam kedysi rástla tráva, ale teraz bolo skoro všetko vydláždené. Čierne konáre stromov sa ligotali v jasnom svetle reflektorov umiestnených na streche budovy archeológie. Volali ju Jama. Keď silno zažmurkala ľavé oko a ponorila sa do tmy. Zároveň ešte silnejšie stisla Elinu ruku, akoby si chcela vynahradiť, že nič nevidí.

Keď sa dvere otvorili, tlmené hlasy sa odrazu vyrútili von a zaplnili prázdny priestor. Klára Hodná znova protestovala: „... nechápem. Rozumiem, že máte najnovší zoznam, ale môj muž je rozhodne tu. Pracuje tu roky. Môžem vám ukázať jeho pracovňu.“

Kej počula, ako vrátnik zdvihol zväzok kľúčov, potom za nimi zavrel dvere a spolu s mamou zišiel po troch či štyroch schodíkoch na parkovisko. Stále mala zatvorené oči a možno preto tak jasne počula ostré ozveny na nádvorí, počula každý pohyb. Mamine kroky klopkali na zamrznutom kameni a dlažbe.

„Ako sa voláte?“ spýtala sa Klára vrátnika a Keď opäť otvorila ľavé oko.

„Rex. Iba Rex,“ odpovedal a skrivil tvár, keď boľavou nohou prekročil nízky múrik okolo parkoviska a vykročil k neďalekému rohu, kde mal Kejin otec na druhom poschodí laboratórium a pracovňu. Mama naňho fľochla, akoby práve vypustil tarantulu, ale potom ho s odovzdaním nasledovala. Zdalo sa, že úplne zabudla na svoje dcéry. Mlčala, no keď prešli okolo, Kej videla, že jej v hrdle uviazlo veľmi veľa slov. Zboku to vyzeralo, akoby jej malo hrdlo čochvíľa vybuchnúť. S ňou sa vybrali za dospelými, držali sa za ruky, dívali sa do zeme a pozorovali, ako ich topánky v námraze zanechávajú malé odtlačky a potichu vŕzgajú. Rex kráčal ľahkým krokom, lebo ako si Kej všimla, mamine nové topánky sa viditeľne zabárali do zamrznutej trávy, ale i keď Rex kríval a ťahal za sebou nohy, nerobil skoro žiadny hluk a nezanechával nijaké stopy. Počula len štrnganie kľúčov na jeho veľkom zväzku, ktorý držal v pravej ruke. Na sekundu veľmi jasne zazrela zväzok kľúčov v žiare reflektorov a všimla si, že je na krúžku uzamykací mechanizmus, aký sa už dávno nepoužíval. Nebol to krúžok, na ktorý sa kľúče navliekali, ale zatváral sa ako náramok. Pripomínal jej niečo, čo raz videla s ockom v knižnici rukopisov. No tento kruh bol iný. Zazrela na ňom vyryté dva obrázky. Jeden bol na čapíku, druhý na haspričke. Ako kráčali, sústredila sa na rytiny a kúsok po kúsok sa jej podarilo rozlúštiť, čo vlastne vidí. Obraz bol na oboch stranách rovnaký: dlhý a zvlnený had ovinutý okolo meča.

Musel slúžiť v armáde, znel záver jej úvah. Pravdepodobne ho zranili, a preto kríva.

„Jeho pracovňa je na druhom poschodí,“ vysvetľovala mu mama. „A meno má na menovke – pozrite...“ A potom jej hlas stíchol, lebo ako všetci videli – a všetci sa dívali –, jeho meno nebolo na čiernej menovke, kde bývalo napísané oficiálnymi bielymi písmenami vedľa ostatných, odkedy si Kej pamätala. Tam, kde malo byť jeho meno,

bolo teraz napísané DR. ANDREA MENEJOVÁ. Mama rozrazila ťažké dvojkridlové dvere vedúce do kamennej vstupnej haly a dievčatá cupitali za ňou.

„Čo sa deje?“ spýtala sa šepom El svojej staršej sestry. Jej hlások bol ostrý, naliehavý.

„Toto je nejaký žart, dievčatá,“ odvetila Klára Hodná a prinútila sa na ne usmiať. „Je to len žart.“ Vytiahla mobil a vytočila číslo. „Skúsím mu znova zavolať do pracovne,“ povedala. „Predtým nikto nedvíhal, no možno sa už vrátil.“ A potom zbledla. „Ostaňte tu,“ rozkázala, no jej hlas bol sotva viac než vystrašené zašepkanie. Otočila sa a doslova vybehla po schodoch.

Kej sa pozrela na zväzok kľúčov. Civela naň, dívala sa na každý detail, jeden po druhom, aby si ich všetky vryla do pamäte.

Rex si všimol jej pohľad, usmial sa, odopol si kľúče z opaska a ukázal jej ich. „Ak chceš, pozri si ich,“ povedal s priateľským smiechom. Podal jej celý zväzok. Ruky mal veľké a hrčavé ako korene duba. Pozorovala ich, keď od neho brala kľúče: boli ozrutné, zároveň však aj nežné a štíhle. Keď vystrel prsty, zazdalo sa jej, že zacítila niečo sladké, ovocné – možno čierne ríbezle. No vtom už držala zväzok. Bola na ňom úžasná zbierka kľúčov. Dokonca aj El sa na ne prišla pozrieť, čo bolo nezvyčajné, lebo inokedy si dala záležať, aby bolo vidno, ako veľmi ju nezaujíma nič, čo jej staršia sestra robí. Kej sa dotkla každého kľúča. Najlepší bol ozrutný kľúč v tvare vidličky s ostrými koncami, ktorý vyzeral ako zo zlata. Bol na ňom vyrytý rovnaký had a meč ako na krúžku s kľúčmi. A boli tam tri striebřité kľúče, každý trochu iný, ale všetky mali rovnaký tvar: dlhé telo s plochým kúskom na konci – jeden bol štvorcový, druhý okrúhly a tretí trojuholníkový. Okrem nich ju upútali aj tri drevené kľúče z takého tvrdého dreva, že jej pripomínal kameň. V kaž-

dom z nich bolo nádherné zlatisté zrnko. A potom tam boli ďalšie, krátke i dlhé, široké, ťažké. Mohlo ich tam byť dvadsať alebo tridsať.

„Hlúpe klúče,“ vyhlásila El a otočila sa k veľkému zrkadlu visiace-mu na stene v hale, aby sa v ňom poobzerala. Kej a vrátnik – Rex – sa na ňu tiež dívali. Na líci mu bolo vidieť, že sa nenápadne usmieva. Rovnako ako Kej totiž vedel, že to El nemyslela vážne. Jej sestra bola od Kej asi o dľaň nižšia. Kej mala olivovú pokožku a gaštanové vlasy, zatiaľ čo El mala skoro priehľadnú pokožku a jemné kučeravé vlasy pripomínajúce červené zlato. Oco rád hovoril, že ich rodina sa skladá zo štyroch živlov. „Vaša anjelská mama je vzduch. Je otvorená ako obloha. Ja som tvrdá a úmorná zem,“ vravieval, „ale vy, dievčatá, ste rýchlymi elementmi sveta.“ Tvrdil, že Kej je voda: tichá, hlboká, možno chladná, ale rýchla v živote. El je naopak ako oheň horúca a nepredvídateľná, tvorivá aj ničivá.

Skôr náladová, pomyslela si Kej. A napriek všetkému sa usmiala.

Pozrela sa na deduška vrátnika a povedala si, že by sa mala pokúsiť správať sa úctivo. „Na čo sú?“ spýtala sa.

Stále sa díval na El. „Teraz už nemajú význam,“ odvetil. „Pozri sa na tú krásu,“ dodal akoby sám pre seba. „Stavím sa, že ona nebude potrebovať žiadne klúče.“

El začala stúpať po točitom schodisku, skákala vo fialových čižmách s kožušinkou a brala schody po dvoch. Čižmy jej boli trochu veľké, lebo ich zdedila po Kej a zatiaľ do nich nedorástla. Vyzerala v nich menšia, než v skutočnosti bola, a zároveň nešikovnejšia a krehkejšia. Na šiestom schode sa otočila a potmehúdsky sa uškrunula. Líca mala vyštípané od studeného vzduchu vonku a našpúlené pery mala plné a ružové. S vážnosťou kňažky, akoby práve vykonávala posvätný rituál, vybrala ruku z vrecka, otvorila dľaň a odhalila

tri kamene, s ktorými sa predtým doma hrala. Otec im vysvetlil, že táto hra má u rôznych národov rôzne názvy a ako jednu z mála ju schvaľoval.¹ Vždy o nej hovoril to isté: „Je to prastará hra zručnosti – a náhody.“ El bola nepopierateľným majstrom všetkého, čo súviselo s touto hrou, a svojím titulom sa hrdo vystatovala. Teraz vyhodila kamene do vzduchu, obrátila štíhlu ruku s ladnosťou tanečnice a zachytila ich medzi hánkami.

Kej sa usmiala. *Predvádza sa.*

Občas sa stáva, že tesne pred kalamitou sa udeje niečo výnimočne krásne. Kalamita sa načiahne do minulosti, pokrúti tú prekrásnu udalosť a spraví ju ešte krajšou práve vďaka hrôze, ktorá bude onedlho nasledovať – alebo, pomyslela si o chvíľu neskôr Kej, to tak aspoň vyzerá.

El bola taká krásna, keď tam stála, uškriňala sa a špúlila pery, v jej očiach tancovalo svetlo z lampy uprostred haly, žiarivé červené vlasy jej viseli cez plecía, z každého kúska jej tela vyžarovala odvaha a lapajstvo. A potom urobila krok v tých veľkých hlúpych fialových čižmách, potkla sa, spadla a narazila tvárou do podlahy. Kamene zabuchotali na podlahe a vykotúľali sa jej z otvorenej dlane.

V medzere ticha predtým, ako stihla vykriknúť, vrátnik Rex, ktorý sa medzičasom posadil, vyskočil na nohy a ľahkým krokom pribehol k El. Svižne sa sklonil a silnými rukami ju zdvihol. Jeho pohyby boli plynulé, priskočil a zdvihol ju do náručia priam s baletnou ladnosťou. Kej sotva stihla vydýchnuť a už si znova sadal aj s jej vzlykajúcou sestrou pevne a nežne zovretou v náručí. Dívala sa naňho šokovane a fascinovane zároveň. El sa usadila v Rexovom objatí, akoby sa chúlila k príjemne vyhriatemu kozubu.

¹ Hra je známa pod viacerými názvami aj na Slovensku – päť kameňov, drápky a na západnom Slovensku aj ako štulne, keďže sa hrala s kováčskymi skrutkami.

Pomaly ju kolísal a Elino vzlykanie postupne ustalo. Kej si všimla, že stíska Rexove kľúče tak silno, až jej obelela ruka. Kúsok ostrého kovu sa jej otláčil do hrany dlane. Vystrela ruku so zväzkom. Štrnganie vytrhlo Rexa z rozjímania a vrátnik sa na ňu pozrel. Zdalo sa jej, že sa všetko odohráva veľmi pomaly. El sa posadila na jeho kolene, akoby sa aj ona práve prebudila, a pozrela sa na Kej. Aj Rex na ňu stále hľadel. A vtedy si to Kej všimla. Zbadala dokonalú symetriu medzi starcom a dievčatom – akoby boli vytesaní z jedného kusa kameňa rovnakou rukou, akoby ich namaľovali rovnakými farbami, akoby ich zaspieval ten istý spevák. Dívali sa na ňu s naklonenými hlavami, s rovnako sústredeným pohľadom, s rovnako pootvorenými ústami. Všetko bolo rovnaké. Kej stuhla.

„Niekedy,“ pomaly prehovoril Rex a tým zároveň dokončil aj prerušil kúzlo, „sa niečo výnimočne krásne udeje tesne pred kalamitou.“

Kej sa na krku zježili chĺpky, ale nie od strachu. Jeho oči boli príliš nežné, aby sa bála – akoby to boli oči jej vlastnej sestry. Niekedy, nejako, niečo.

„Myslím, že sú tvoje,“ prihovoril sa El a vložil jej do dlane tri kamene. El sa na ne pozrela, jeden vybrala a darovala mu ho.

Práve v tej chvíli po točitých schodoch zbehla mama. Brala schody po dvoch. Prehnala sa okolo nich, vyletela cez dvojkrídlové dvere a vbehla na nádvorie. Rex postavil El na zem a potom si opatrne položil ruky na kolená a zdvihol sa. Strčil kameň do vrečka, zavesil si kľúče na opasok, chytil dievčatá za ruky a vyšiel za Klárou Hodnou tak rýchlo, ako vládval. O niekoľko minút neskôr, keď boli bezpečne pripútané na zadných sedadlách, sa dievčatá pozreli na mamu, ktorá zahľbená do svojich myšlienok vyšla z parkoviska Jamy. Obe boli ako obarené a sledovali starého muža na schodíkoch. Kej napadlo, že tam stál a vyzeral ako muž vykresaný zo samotného smútku, ako

niekto odsúdený za zločin, ktorý nespáchal. Na rozlúčku zdvihol pravú ruku.

To isté sa opakovalo u svätého Mikuláša. Zdalo sa, že ani tam nikto nepoznal Eduarda Vjaca. Fakultná pracovníčka, kde Kej strávila jesenné prázdniny a cez okno netrpezlivo sledovala rušné popoludnie, mala na dverách iné meno. Vlastne to bolo to isté meno ako na tabuľke v Jame: DR. ANDREA MENEJOVÁ. Ibaže tentoraz sa vnútri svietilo a žena, ktorá otvorila, keď Klára Hodná zaklopala, vyzerala rovnako prekvapená ako ony. Bola vysoká, ale zároveň útla a krehká. Kej si pomyslela, že ženine kosti musia byť tenké a ľahké rovnako ako jej zlaté vlasy. Bola zababušená do niekoľkých dlhých šatiek a vlniakov, ktoré sa jej ovíjali okolo tela.

„Vôbec nechápem, čo mi vravíte,“ povedala. „Obe pracovne mám už pätnásť rokov. Počas môjho pôsobenia u svätého Mikuláša som nikdy nemala inú pracovníčku. Pokojne sa tu poobzerajte,“ pokračovala, odstúpila od dverí a mávla v priestore jemnými elegantnými prstami. Kej napadlo, že každý z nich pripomína vlniaceho sa hada – samý jed a sval. „Toto sú moje knihy, moje veci, moja práca.“ Kejina mama sa jej zúfalo usilovala vysvetliť situáciu, zatiaľ čo na schodoch nervózne prešľapovali dvaja vrátnici, ktorí si neboli istí, či majú zasiahnuť. „Naozaj vám neviem pomôcť,“ dodala doktorka Andrea Menejová. „Vlastne som sa práve chystala odísť domov na prázdniny.“ Začala zatvárať dvere, ale Klára Hodná niečo zazrela a rýchlo strčila nohu do dverí.

„Nepoznám vás,“ vyhlásila obviňujúcim tónom. Kej cúvla pred hrozbou v maminom hlase.

„To ma mrzí, ale to predsa nie je moja vina,“ odvetila doktorka Andrea Menejová.

„Ste archeologička?“ Klára Hodná divo behala očami po miestnosti,

usilovala sa prečítať názvy kníh naľavo od dverí. Svetlo bolo matné. Kej si všimla, že sa jej roztriasli nohy, preto chodidlom silno zatlačila do podlahy. „Vidím, že máte niekoľko kníh, ktoré má aj môj manžel,“ poznamenala mama. „Vlastne máte *veľa* totožných kníh. Pracujete na projekte Fragmenty?“

„Pani Vjacová...“

„Volám sa Hodná.“

„Pani Hodná, naozaj ma to mrzí, ale na toto nemám čas. Áno, pracujem, ale teraz vás musím požiadať, aby ste ma nechali zavrieť dvere a odísť domov za rodinou.“ Doktorka Andrea Menejová tlačila do dverí. Mamina noha kĺzala po drevených parketách. Odrazu jej päta narazila o prah dverí, ktorý bránil tomu, aby do miestnosti prenikal prievan. Nezdvihla ju. Nastalo trápne ticho a vrátenci sa pohli, predklonili sa, akoby chceli zasiahnuť. Kej sa nadýchla a načiahla ruku. Chcela sa dotknúť maminho pleca alebo toho citlivého miesta na konci jej lakťa. Chcela ju dostať z tohto miesta. No nestihla. Elina ruka vystrelila a stisla jej dlaň. Sestrina tvár bola odhodlaná.

„Poznáte príbeh o Neveste z Bitýnie?“ V maminom hlase znel jej najvyrovnanejší, najvážnejší, no teraz aj najzúfalejší tón.

Kej ho poznala rovnako dobre ako bolesť, ktorú pocítila, keď celou váhou padla na koleno a udrela si ho o kamenný výbežok za ich domom. Poznala ho rovnako dobre ako schodisko vedúce do jej izby, ako tiché cvaknutie zámku na dverách a upokojujúce ticho vo výšiniách poschodovej postele, kde spávala. A vedela, že zdanlivo krehká doktorka Andrea Menejová musela tlačiť do dverí ohromnou silou, lebo dvere sa pred mamou odrazu zabuchli, odhodili ju dozadu, takže sa celá váha jej tela preniesla na ľavú nohu, a skoro pripučila Kej s El o studenú stenu na schodoch, z ktorej sa odlupovala farba.

Klára Hodná vyzerala otrasene a jej dcéry tiež. Vrátnici boli znepokojení a ospravedlňovali sa. Z nejakého neznámeho dôvodu súcitili s Klárou Hodnou, ktorú určite odniekiaľ poznali, hoci o Eduardovi Vjacovi nikdy nepočuli. Jeden druhému to potichu vraveli, keď kráčali cez Pečatné námestie. Klára Hodná sa prestala snažiť pochopiť, čo sa vlastne dialo. Vrátnici dievčatám podržali dvere, keď prechádzali cez bránku na Stromovom námestí, aby sa dostali naspäť na Haraburdiu ulicu, kde pred polhodinou nechali auto. Obaja muži za nimi opatrne zavreli bránu tak potichu, ako dokázali, a Kej napadlo, že asi nechceli, aby to vyzeralo tak, že ich vyhadzujú. No *vyhadzovali* ich. A vo chvíli, keď cvakol zámok, Kejina mama sa rozplakala. Ostala stáť pri bráne a nezakryla si tvár rukami. Len sklopila zrak. Kej počula jedine hučanie ventilácie niekoľko metrov od nich, ktorá na ulicu vypúšťala paru a zápach oleja z fakultnej jedálne. El sa zachvela pri Kejinom jemnom dotyku.

„Mami,“ ozvala sa Kej.

„Áno, Katarína, čo je?“

„Mami, na vrátnikovi v Jame bolo niečo čudné. Na Rexovi.“

„Čo, Katarína?“ Stále plakala. Klára Hodná pri plači nevzlykala, ale z očí sa jej rinuli veľké slzy.

„Nuž, po prvé, keď si šla do ockovej pracovne – teda tam, kde *mala byť* ockova pracovňa – a na nádvorí bolo veľmi ticho, tvoje kroky na kameňoch bolo poriadne počuť a v tráve si nechávala odtlačky. A my dve tiež. Overila som si to.“ El kopala do uvoľnenej dlažobnej kocky. Teraz prestala.

„Áno, samozrejme, Kej.“ Klára siahla do vrecka, aby vytiahla použitú papierovú vreckovku, zhúžvanú guču s námahou roztvorila a trochu vystrela. Znela podráždene. Kej chytila El za ruku a stisla jej ju, kým čakala, ale El sa odtiahla a zazrela na sestru, akoby ju chcela odradiť,

akoby chcela, aby prestala. El jej stále hovorila, aby mamu neotravovala, aby nepchala nos do cudzích vecí.

„Nuž, pamätáš si, že ten starý vrátnik kríval? A mal ťažkosti chodiť? No na tráve nenechával odtlačky a zdá sa mi, že som na dlažbe ani nepočula jeho kroky.“

„Katarína.“ Klára Hodná vložila vreckovku do vrecka, vytiahla kľúče a odomkla auto. „To ma teraz trápi zo všetkého najmenej. Deje sa niečo príšerné a na stopách v námraze nezáleží. Vôbec.“ Vystrela sa a pozrela sa na dcéry prísnyim pohľadom. „Teraz nastúpte.“

Keď sedeli na zadných sedadlách, El mala na tvári znova ten odhodlaný výraz. Jej oči vraveli: „Ja som ti to hovorila.“

Preto Kej nespomenula ostatné veci, ktoré ju trápili: Elin pád, zvláštna vlúdnosť vrátnika, ktorý sa jej zdal známy, a niečo, čo asi zazrela v pracovni u svätého Mikuláša – niečo, čo malo byť v ockovej pracovni, ale bolo v pracovni doktorky Andrey Menejovej. Čosi, čo zazrela, keď útla doktorka vytlačila mamu na chodbu a zabuchla dvere s neočakávanou silou. Namiesto toho dievčatá potichu sedeli a auto sa pomaly, skoro neochotne hýbalo prázdnyimi tmavými ulicami, okolo vysokých gaštanov, hlohov, dubov a bukov v zimnom šate a najmä okolo nespočetného množstva líp, ktoré boli tmavšie než noc. A nespýtala sa na nevestu Bitýnie. Zjedli studenú večeru, ktorá ich čakala na stole, kam ju Klára Hodná popoludní položila. A keďže mame z času na čas vyhrkli slzy a skotúlali sa jej po lícach, dievčatá spravili, čo mama chcela alebo očakávala, a ani raz nepomysleli na nerozsvietený stromček ozdobený guľami a reťazami ani na drevenú škatuľu s ich vianočnými pančuchami, ktoré na Štedrý večer vždy zavesili na kozubovú rímsu. A ani raz sa neodvážili otvoriť dvere na ockovej pracovni zo strachu z prázdnoty, ktorá by tam cíhala, o čom bola Kej presvedčená (keď pritisla ucho k dreveným dverám) – báli sa prázdnych políc

a stola, desili sa predstavy, že na podlahe nebudú stohy papierov, ktoré tam vždy boli. Dievčatá po celý čas ani nemukli. Mlčky si umyli zuby, obliekli si pyžamá a zhasli. A po celý čas bez toho, aby povedali čo i len slovo, Kej mala zavreté pravé oko, El nervózne prepletala prstami a Klára Hodná si z času na čas utrela slzy zo sánky na ľavej strane tváre, aby jej nekvapli na blúzku.

No keď Kej vyliezla na horné poschodie posteľe, pocítila niečo na vankúši. Bola to kartička. Hneď vedela, že ona na vankúši žiadnu kartičku nenechala. Bola malá a tvrdá, približne taká veľká ako lístok na vlak, keď ich mama vzala do Ely na letný piknik. Kej ju zdvihla. Najprv nevedela prečítať, čo tam bolo napísané, ale prenikalo k nej svetlo z maminej izby, kde mama nezvyčajne potichu vzlykala, a tenký lúč vlievajúcí sa do izby cez škáru vo dverách osvetlil kartičku, keď ju Kej obrátila v prstoch. Odrazu sa zjavili strieborné písmená a zaligotali sa na papieri. Stálo tam:

Kej bola vyčerpaná a El pod ňou ako zvyčajne zaspala v momente, keď sa jej hlava dotkla vankúša. Kej počúvala jej hlboké dýchanie a bola čoraz ospalšia. Čoraz neprítomnejšie hľadela na čudnú vizit-

ku, ktorá sa v jej stále slabšej a slabšej ruke tvrdohlavo držala svetla. Práve keď jej ľavé viečko konečne padlo a ruka klesla z lúča svetla, na chvíľočku zazrela druhú stranu kartičky a na nej veľmi detailne prepracovaný a vyrazený strieborný emblém – rovnaký symbol, aký si všimla na knihe na širokom drevenom stole doktorky Andrey Menejovej, symbol, ktorý v ten deň rozhodne niekoľko ráz *videla*: telo hada omotaného okolo čepele meča.

*H*otovo?“
„Áno.“

„A nezanechali žiadne stopy?“

„Žiadne.“

„A deti?“

„Deti?“

„Nikto neprevzal rozkazy na deti?“

„Ale...“

„Si hlupák.“

„No zoznam s rozkazmi...“

„Každý jeden z vás je hlupák. Nepoužil som azda starobylé slová, aby si mi rozumel? Nešepol som ti ich do ucha ako v starých rozprávkach, ktoré máš tak rád? Had musí zaútočiť mečom.“

„Vykonám, ako si povedal.“

„Všetci musia byť zničení – zlodej lišiak aj jeho mláďatá.“

„Stane sa, ako si rozkázal.“

„Postaraj sa, aby to tak bolo.“

Autorka

Kej si odrazu uvedomila, že počuje hlasy. Bola úplná tma, takže ešte musela byť noc. Veľmi potichu sa otočila na pravý bok a natáhovala uši, aby počula. Bola rozospatá, a tak si najprv myslela, že mama telefonuje, ale toto boli hlboké mužské hlasy, ktoré prichádzali z diaľky – z dolného poschodia alebo zo záhrady. Potom si uvedomila, opäť úplne náhle, že je tma, lebo má stále zatvorené oči. Hoci sa najprv trochu bála pozrieť, trošičku pootvorila ľavé oko. Všetko bolo rovnako čierne, ako keď ho mala zavreté – kým nezazrela záblesk svetla, akoby jej niekto na chvíľku zasvietil baterkou do okna.

Len sa jej to zdalo. Nebolo to nič iné ako vietor a mesiac. Ocko hovorieval, že má *obrovskú* predstavivosť. *Dajte jej kamienok*, vravieval, *a ona postaví hrad*.

„Au!“ Bol to šepot alebo niečí ostrý sípavý dych, ale bolo to výrazné a jasné.

„Sotva je moja vina, že si taký pomalý. A nemôžem ani za to, že druhý raz za dvanásť hodín ložíme po strechách.“

„Toto sme už prebrali. Nemohol som vedieť, že ho vezme so sebou. Nestáva sa často, že sa ľudia vyberú do sveta s niečím zubom vo vrecku, však? Priznávam, že v prípade Habsburgovcov som sa mylil...“

„V prípade Habsburgovcov si sa nemohol pomýliť *viac*...“

„A povedal som, že to priznávam. No to bola úplne iná záležitosť. Zabudnúť zobrať zub a prehliadnúť – nuž, prehliadnúť celé telo nie je to isté. Keď som sa naposledy díval, tieto dve veci sa ani len nenachádzali na rovnakej strane kódexu.“

„Nešlo o to, že by si len prehliadol telo.“

Kej teraz bola skoro prebudená a vypliešťa ľavé oko. Hlasy prichádzali zvonka a videla svetlo, svetlo, ktoré občas prešlo cez okno za záclonou. *Musia mať baterku*, napadlo jej. Počula stonanie a šuchotanie, no to odrazu prestalo.

„Pozri, nebol si tam. Ako som vypovedal pred tribunálom, bola to chyba, ktorá sa mohla prihodiť hocikomu. Na rozkaze stálo: *Arcivojvoda Bartolomeo, pruský princ* a adresa bola vila vo Viedni. Tak som tam šiel, prehladal som ju a identifikoval som cieľ. Musel vedieť, že prídem. Nie je moja vina, že vymenil telo – teda, *svoje* telo – za telo niekoho iného. A podľa mňa vyzerali rovnako. Bolo presne tam, kde som ho nechal, pod morušou v záhrade, zabalené v hodvábnom kaftane. Stále som však nezistil, ako vedel, že prídem.“

„Na tom predsa nezáleží. Odstránil si cisára, pri múzach!“

„Priznávam, bolo to zahanbujúce, ale odkiaľ som mal vedieť, že je to cisár? Veď som ho nikdy predtým nevidel zblízka. Cisár-pisár. A ako som povedal, bol presne tam, kde som nechal arcivojvodu, zabalený spinkal pod morušou tak vojvodcovsky, ako si vieš predstaviť. Tak arci, ako sa len dá. A ja sa ťa pýtam, prečo cisár chrápal pod morušou?“

„Blud, mal predsa cisársku korunu.“

„Pozri, Flip, teraz robím v odbore odstraňovania. Som odstraňovač. Nie som posol, nie som právnik a rozhodne nie som cisár. V dobrom aj v zlom – a ak mám byť úprimný, skôr v zlom – som odstraňovač. Odstraňujem.“

„Pri kameňoch, Blud, síce si môj najlepši priateľ, ale si sprostý ako poleno. Au!“

Potom znova začalo stonanie a Kej začula škripanie – škridly, škridly na dolnej časti strechy. Trhlo ju. Hlasy boli blízko.

„A navyše, toto sa s tým ani nedá porovnať. Skočíme dnu, nájdeme zub a vypadneme. Nie je nič jednoduchšie.“

„Keď ide o prácu s tebou, Blud, nič nie je jednoduché.“

Svetlo za záclonou jasne zažiarilo a Kej napadlo, že sú už rovno za oknom. V myslí jej znelo niečo ako tlmené zvonenie budíka. *Zub?* O čom to rozprávali?

Kej sa pokúsila rýchlo posadiť, ale do hlavy sa jej nahnala krv a svet okolo nej sa rozkrútil. A potom si spomenula na kartičku, ktorú našla na vankúši – na kartičku, ktorú teraz mala pod vankúšom. Vytiahla ju a znova si ju obzrela. Naspodku bolo veľkými písmenami jasne napísané: **Odstraňovanie**. Takže toto boli odstraňovači Blud Svetlonos a Filip Šibenica. No koho sem prišli odstrániť?

A vtedy ju pochopenie zalialo ako vlna. Hovorili o zube jej otca – o zube múdrosti, ktorý mu vytrhli minulý rok a on jej ho dal (neochotne), lebo ho poprosila. Vlastne doslova prosíkala. Na pamiatku. Nosila ho v ľavom vrecku svetra, ktorý visel – kde? – na stĺpiku jej postele. Ten sveter mala oblečený na Štedrý večer. Dnes. Včera.

Boli veľmi blízko pri okne, pravdepodobne balansovali na rímse. Šuchotanie a škriabanie na škridlách, čo sa dovtedy tak jasne ozývalo v nehybnom temnom dome, odrazu ustalo. V tichu začula, ako

niekto otáča zámkom na okne. Tak rýchlo, ako dokázala, vystrela ruku, sklonila sa, až jej v hlave zahučala krv, nahmatala vrecko na svetri a vytiahla zub. Vložila si ho do dlane pravej ruky a zovrela ju do päste pod vankúšom. Potom zavrela otvorené oko, zatlačila hlavu do mäkkého vankúša a predstierala, že spí.

Každé miesto malo svoj zvuk, ktorý bol ako odtlačok prsta. Samozrejme, väčšinou si tieto zvuky nikto nevšima – môže to byť šum alebo v niektorých ročných obdobiach zaškrípanie, prievan, trepotanie vtáčích krídel alebo cupotanie myši či ježkov v záhrade. V zime bol v detskej izbe takýmto zvukom tichý hlas vysokých ihličnanov vysadených dva alebo tri metre od okna, ktoré sa kolísali vo vetre alebo sa šuchli o roh domu, keď ich pokoj narušil nejaký nočný živočích. Keď Kej ležala v posteli so silno zažmúrenými očami (prisilno? – trochu uvoľnila viečka) a s otcovým zubom v hrsti pod vankúšom, ten známy zvuk sa úplne zmenil – otvoril sa, keď sa spoza záclony do izby nahrnul chladný vzduch a prievan. V izbe boli dvaja muži.

Kej sa zatrepotalo srdce v hrudi.

„Au!“ Jeden z nich sa potkol o parapet, preletel cez záclonu a s bucho-
tom dopadol na zem. Kej zadržala dych. Bola si istá, že to mama poču-
la alebo aspoň El, ktorá sa zobudí na hluk.

„Psst,“ ozval sa hlas z okna. A potom: „Je ten zub naozaj nevyhnut-
ný? Čo sa stane, keď ho necháme tak?“

„Flip, ak sa chceš vrátiť a odovzdať rozkazy Preludovi bez všetkých
hnutelností, poslúž si.“ Zdalo sa, že sa Blud posadil, keď šeptom do-
dal: „Aby som bol k tebe úplne úprimný, po tom nešťastnom chaose
s Habsburgovcami mi vôbec nebude prekážať, ak už nikdy neuvidím,
ako sa mi pred očami rozširujú Preludove škaredé malé nozdry... Hm.
Myslím, že sa mi robí modrina.“

„V to dúfam,“ vyhlásil Flip. „Nebola by žiadna zábava tlačiť ťa, keby si sa z času na čas nezranil.“

Vtedy sa Kej odvážila znova pootvoriť ľavé oko. Cez vejár mihalnic videla svetlo baterky, ktorú držala ruka vynárajúca sa spoza záclony. Kužeľ svetla mieril na stenu oproti nej – vlastne po nej tancoval, lebo Flip sa pustil do hľadania zuba.

„Kde ho podľa teba má?“ opýtal sa Flip. Spoza hustej záclony vykukol vršok jeho hlavy, keď sa zadíval na Bluda sediaceho na podlahe, ktorý si súchal boľavú píšťalu.

V matnom svetle Kej nevidela skoro nič okrem toho, že boli obaja vysokí, akoby boli natiahnutí či predĺžení – akoby boli stenčenými a pokrivenými tieňmi, ktoré hádzali obyčajné veci, keď ich osvetľovalo svetlo položené na zemi.

„A mohol by si sa, prosím ťa, postaviť, aby si mi pomohol?“ spýtal sa Flip, keď sa ponad parapet a popod záclonu prešvihla neveriteľne dlhá noha (*ako noha pavúka*, napadlo Kej). Zvyšok jeho chudého tela o chvíľu nasledoval nohu do preplnenej izby. Flip sa okamžite otočil k stene, kde bola knižnica, komoda a v kúte malá kôpka hračiek, ktoré tam ráno nechala El. Čo bolo šťastie, lebo Bludove ďalšie slová prinútili Kej vsuknutiu vypleštiť ľavé oko – a keby sa Flip díval jej smerom, určite by si to všimol.

„Rozkazy,“ povedal nahlas Blud, keď roztvoril pokrčený kus papiera, ktorý vybral z vrecka kabáta, „hovoria, že bude v ľavom vrecku jej svetra. Alebo, s malou pravdepodobnosťou, v jej pravej ruke.“

„Sveter?“ opýtal sa Flip.

„Na stĺpiku postele,“ odsekol Blud. A potom sa svetlo otočilo a Flipovo telo ho nasledovalo, čo Kej poskytlo zlomok sekundy, aby stihla znova zažmúriť oko. Zadržala dych a sústredila sa na to, aby nepohla pravou rukou ani o milimeter, lebo v nej teraz zvierala veľmi cennú

vec. No napriek jej hrdinskému sebaovládaniu, napriek jej divadelnej strnulosti, bolo príliš neskoro. Blud zdvihol oči a pozrel sa priamo na ňu.

Kej pocítila, ako sa okolo nej všetko zmenilo.

Všetko.

„Flip,“ šepol Blud a cival na Kej tak, že to cítila na celej tvári, hoci mala pevne zavreté viečka. „Flip, máme problém.“

Kejino srdce si prebúrало cestu z hrude rovno do hrdla. Odrazu cítila také zovretie v hlave, že sotva počula, čo vraveli potom.

„Blud, ty si problém,“ odpovedal Flip. „Čo sa stalo teraz?“

Na chvíľku nastalo úplné ticho a Kej si matne uvedomila, že sa jedľa šuchla o odkvap.

„Máme svedka,“ povedal Blud rovnako tichým a vyrovnaným hlasom. „Všetko je v poriadku, dievčatko, môžeš otvoriť oko,“ povedal. „Neuhryzneme ťa.“

„No ja som si prečítal rozkazy. Nehovorilo sa tam nič o tom, že bude svedkom,“ nahlas zašepkal Flip. Bol ako sokol pripravený na útok, keď podišiel k Bludovi a vzal od neho papiere. Vytiahol Bluda na nohy a začal čítať. „Nie,“ hlesol, keď prešiel prstom po stránke. „Nie, nie, nie, nie. Žiadne schopnosti, žiadna minulosť, žiadne pro-roctvo, žiadny svedok. Je úplne čistá. Nemá v životopise nič. Nemôže nás vidieť. Nemôže nás vidieť takých, akí naozaj sme.“

„Ale ona nás vidí,“ namietol Blud a pozrel na Kej. Bol taký vysoký, že sa musel krčiť pod šikmou strechou podkrovia, a tak mal hlavu na úrovni s jej tvárou na hornej posteli. Naklonil ju nabok a zahľadel sa priamo na ňu. „Ahoj,“ prihovoril sa jej priateľským hlasom a usmial sa. „Ahoj, malá svedkyňa. Pozrimeže na teba.“

Kej sa pritisla k stene, keď sa jeho veľké ruky vynorili z tmy a načiahli sa k nej, ale nemalo zmysel odporovať – bol rovnako silný ako

vysoký a napriek prikrývkam, v ktorých bola zababušená, ju v sekunde posadil. Skryla pravú ruku za seba do guče paplóna a deky. Skoro sedela na zaťatej pästi.

„Ach. Myslím, že sme našli zub,“ poznamenal Blud ponad plece. „Má ho v ruke, presne ako sa píše na rozkaze.“

Kej sa naňho poriadne pozrela v nepriamom svetle baterky, ktorú Flip namieril na stránky rozkazu. Rýchlo nimi listoval. Blud bol široký a vysoký, ale pri lepšom pohľade sa jej zdal čudne vychudnutý. Zdalo sa jej, že svetlo prenikalo pomedzi jeho plecيا. Aj jeho krk vyzeral normálne, kým sa človek nepozrel rovno naň. Vtedy sa zdalo, že sa odrazu natiahol alebo skrútil, či vyrovnal – alebo niečo také. Nedokázala to pomenovať. Bol oblečený v dlhom rúchu, plášti alebo župane, pás mal stiahnutý širokým opaskom z povrazu. Manžety na rukávoch mal rozšírené ako trúbky, ale zápästia mal ako kostlivec. Rovnako ako zvyšok jeho tela mizli pod oblečením. No musel byť silný, pomyslela si, keď ju dokázal zdvihnúť a posadiť, akoby nič nevážila. A keď znova našla jeho tvár a zahľadela sa do nej, odrazu si všimla, že na ňu zvláštne pozeral, akoby sa na ňu vždy díval len jedným okom, alebo aj oboma, ale každým inak. A jeho ľavé oko ju teraz uprene sledovalo. Predklonil sa, oprel sa bradou o okraj matraca a zasunul pod ňu elegantné prsty na rukách.

„Takže,“ prehovoril tichým a trochu kvilivým hlasom, „dáš nám ten zub? Lebo ja by som rád odišiel domov a trochu sa vyspal.“

Kej najprv pomaly pokrútila hlavou, potom to trochu rýchlejšie zopakovala.

Bludov úsmev pohasol, smiešne sa na ňu zamračil spod zvráteného obočia. „Nie?“ spýtal sa. Otrčil spodnú peru ako malé dieťa.

Kej znova pokrútila hlavou.

„Vraví, že nám ten zub nedá,“ povedal Blud ponad plece.

Flip prstom behal po stránkach rozkazu a zdalo sa, že nepočuje nič okrem vlastného mrmlania.

Blud sa otočil k posteli. „Prečo? Nechceš, aby som si oddýchol?“ Znova sa pokúsil o úsmev.

Kej naňho civela. Nebola si istá, či by dokázala niečo povedať, aj keby chcela. Mala pocit, že sa jej hrdlo premenilo na papierové vrecko.

„Ten zub je nesmierne dôležitý pre moju kariéru,“ pokračoval Blud a prikývol. „Ak ho neprinesiem môjmu šéfovi, mohlo by sa stať, že ma prepustí.“ Pokrútil hlavou. „A čo by som robil potom? Bol by som strašidlom na voľnej nohe? To nie je veľmi dobrá práca,“ dodal, nadvihol veľmi úzke a ostré obočie a na chvíľu zmlkol. „Navyše je trochu morálne pochybná.“

„Blud.“ Flip zdvihol pohľad od papierov a zatváril sa zúfalo. „Nie sú tu všetky. Chýba strana. Z rozkazu. Mala byť ešte jedna. Pozri – tu naspodku... je to strana osemnásť z devätnástich, no viac ich nemám. Kde je posledná strana, Blud? Blud, povedz mi, že máš poslednú stranu.“ Flip rýchlo podišiel k posteli a v panike vrazil ruky do Bludových vreciek na plášti.

Blud, ktorý tam stál akosi meravo so zničeným a odovzdaným výrazom na vráskavej a zmorenej tvári, tiež strčil ruky hlboko do ostatných vreciek. Kej začula cinkanie kovu, šuchotanie papiera a mnoho iných čudných zvukov, keď dva páry rúk šmátrali v ďalších vnútorných vreckách plášťa. Bolo ich toľko, že ich nestíhala počítateľ. Zdalo sa jej však, že siahajú oveľa hlbšie, než by vrecká siahť mali.

Flip mal ruky vnorené do Bludových vreciek asi po lakte, keď sa Bludova tvár zrazu rozžiarila. „Tu. Myslím, že ju mám.“

Bol to kúsok papiera poskladaného do malého štvorca. V matnom svetle Blud opatrne roztváral stránku.

„Och áno, už si spomínam.“ Povedal, keď prešiel rukou po pokrčenom papieri. „Keď mi Prelud dal rozkazy, začal som príšerne kýchať a...“

„Daj mi to,“ skočil mu do reči Flip, vytrhol Bludovi papier z ruky a pustil sa do čítania.

Blud vystrúhal na Kej grimasu, akoby hovoril: *Fuj*. Skoro sa zachichotala.

„Och nie. Nie! Pre lásku všetkého, čo bude nasledovať, nie. Blud, ty si vážne chodiaca katastrofa.“

Kej ľavou rukou rýchlo schmatla rožtek periny a vytiahla si ju až k pleciam. V miestnosti bolo nepríjemne chladno a zácloň sa trepotala vo vánku. Schúlila sa v hornom kúte postele a trochu uvoľnila pravú päť za svojím chrbtom. V dlani cítila hrany otcovho zuba. Pravú ruku mala spotenú a horúcu, hoci zvyšok tela jej mrzol. Chlad El určite zobudí, napadlo jej, lebo El mala odjakživa ľahký spánok. Blud na ňu znova uprene hľadel – alebo aspoň uprene hľadel na tú časť jej pravej ruky, ktorá zmizla za jej chrbtom –, zatiaľ čo Flip ďalej zúrivo čítal a hundral si popod nos.

„Tomuto neuveríš,“ s povzdychom vyhlásil Flip a zdvihol hlavu. Kej uvidela rovnakú hranatú tvár, rovnako vysoko posadené obočie a ten istý čudný pohľad. „Radšej ti to celé prečítam.“

„Ak je to niečo, za čo ma Prelud odmení pohľadom do svojich nozdier, budem radšej, ak ma ušetríš,“ Blud si nežne položil pravé líce na jej matrac a zavrel ľavé oko. Kej si všimla, že hoci mal čierne obočie, jeho vlasy boli vo svetle Flipovej baterky striebristo-biele.

„Nie, obávam sa, že si to musíš vypočuť. Je to poznámka k rozkazu, dva razy podčiarknutá. Nachádza sa na konci inventára. Je napísaná Preludovou rukou. *Pozor*, píše sa tu. *Domáce odstraňovanie sa musí vykonať, kým bude rodina subjektu mimo domu. Za žiadnych okolností*

sa nepokúšajte zajať subjekt alebo hnutelnosti v prítomnosti členov rodiny. Nepribližujte sa k nim ani v spánku. Počul si to, Blud? Nemáme tu byť. Och, pre lásku deviatich sestier, nemôžem tomu uveriť.“ Stíchol a zhlboka sa nadýchol. „No to nie je všetko. Toto je najlepšia časť. Bude sa ti páčiť,“ dodal a pozrel sa na kamaráta s výrazom, ktorý však prezrádzal úplný opak, a zadíval sa na Bludov zhrbený chrbát. „*Dcéra subjektu je autorka.* Nie je svedkyňa, ty neprekonateľný somár, je autorka.“

Až vtedy, keď Flip zmlkol, si Kej uvedomila, že Blud si začal potichu hmkať. Bola to rýchla, energická pesnička. No prestal, keď začul posledné slová, a v izbe nastalo úplné ticho. Dokonca ani ihličnany v záhrade v tej prázdnote nezašušťali.

„Autorka,“ potichu zopakoval Flip, ruka mu klesla k boku a baterka s ňou, takže jej lúč teraz jasne svietil na malý kúsok koberca pred jeho ľavým kolenom. Kej sa uľavilo, že sa znova ocitla v relatívnej anonymite tmy. Srdce jej prestalo búšiť ako splašené a chvenie, ktoré ju prinútilo pritiahnúť si perinu, ustúpilo. Keď poľahky prehltla guču v hrdle, uvedomila si, že už dokáže rozprávať. A tak prehovorila.

„Prepáčte,“ ozvala sa. A trochu zmierlivejšie dodala: „Kto ste?“

Blud sa opäť oprel bradou o matrac a otvoril oko. V šere sa jej zadíval priamo do tváre. Jeho dúhovka bola tmavosivá, akoby nemala konca, a v tomto svetle vrásy okolo očí, ktoré siahali až k lícam, vyzerali ako praskliny.

Kej sa až zľakla, že do jednej z nich spadne. „A ako ste to, prosím vás, mysleli, keď ste povedali, že som autorka?“

„Musíme jej všetko porozprávať,“ povedal Blud Flipovi a ďalej na ňu pozorne, ale láskavo hľadel. A potom, po krátkej odmlke, veľmi potichu šepol: „Autorka. Ani mi nenapadlo, že ešte uvidím ďalšieho autora.“

Flip, ktorý kľačal sklonený na podlahe, sa pomaly postavil, akoby bol nepredstaviteľne unavený. Zdvihol baterku, znova ňou osvetlil miestnosť a Kej pozorovala, ako sa otočil. Hoci bol stále mierne zhrbený, zdvihol plecيا do ich plnej výšky. Preložil si baterku do pravej ruky, postavil sa vedľa Bluda, položil mu ľavú ruku na plece a potom zdvihol baterku k vrchnému poschodiu postele. Namieril lúč svetla na spodný okraj periny pri stene.

„Volám sa Flip,“ predstavil sa, „a toto je Blud. Sme prízraky.“

Kej na nich chvíľu civela, potom sa pokúsila prehltnúť.

„To už viem,“ odvetila. Obaja na ňu zízali. „Poznám vaše mená, lebo som sa zobudila, keď ste liezli po streche. Počula som, čo ste vraveli,“ objasnila im. „No nechápem, čo tu robíte, prečo ste mi nechali vizitku a prečo chcete zub môjho otca. Nič z toho. A bola by som rada, keby ste zavreli okno, skôr než s El prechladneme.“ Ľavou rukou podala Bludovi vizitku, zatiaľ čo sa Flip otočil a zavrel okno.

„Flip, mali by sme sa predstaviť poriadne,“ vyhlásil Blud. Flip pomaly prikývol a zamyslene stisol pery. „Vec sa má takto,“ pokračoval Blud. „Volám sa Blud Svetlonos, som prízrak a odstraňovač, som členom Ctihodnej spoločnosti prízrakov a fantómov.“ O krok ustúpil a poklonil sa. „Toto je môj priateľ Flip Šibenica. Je tiež členom Ctihodnej spoločnosti a takisto pracuje v oblasti odstraňovania. Dostali sme tento rozkaz od veliteľa Ctihodnej spoločnosti, aby sme odstránili tvojho otca. Bol to rozkaz priamo zhora. Dnes ráno sme sa pustili do práce a večer sme skončili s hnutelnosťami, ale na jeden predmet sme zabudli – na zub, ktorý teraz skrývaš v hrsti, ak sa nemýlim –, takže sme sa museli vrátiť, aby sme mohli odovzdať splnené rozkazy. Za normálnych okolností by sme s tým nemali nijaké ťažkosti, ale keďže vidíme, že si autorka...“ Pri tomto slove sa znova odmlčal a chvíľu sťažka dýchal. „Keďže si autorka,“ zopakoval,

„počula si nás, zobudila si sa a zamiešala si sa do toho a, nuž, teraz to musíme vyriešiť.“

Kej sa pozrela na Flipa, ktorý nenápadne prikyvoval hlavou naklonenou k plecu. Odrazu mu niečo napadlo alebo si na niečo spomenul, lebo rýchlo siahol do jedného z vreciek na svojom kabáte.

„Som si istý, že tu jednu mám,“ povedal. A potom vytiahol čiernu pásku na oko, akú mávajú piráti, a podal jej ju. „Možno to budeš chvíľu potrebovať, kým si na to tvoje oči nezvyknú. Potom ťa bude menej bolieť líce.“

Kej sa trochu predklonila, opatrne si od neho vzala pásku a rýchlo sa stiahla, aby pravú ruku opäť pritisla k stene. Keď znova sedela v bezpečí, pozrela sa na pásku vo svojej ruke, ktorá bola ako tmavá škvrna v temnej noci.

„Blud,“ ozval sa Flip. „Niečo mi hovorí, že pásku ani nebude potrebovať.“

Blud sa po celý čas díval do Kejiných očí, no odrazu na ňu hľadel, akoby bola východom slnka a on celú noc čakal, aby videl jej svitanie.

„Áno,“ povedal. „Áno. Nechaj si pásku, ak chceš, ale teraz skús otvoriť oči. Len –“ a v tej chvíli si prekrížil ruky na hrudi a rozpažil ich, ako keď sa otvára kvet, aby jediným gestom obsiahol celú tmavú izbu okolo nich – „sa usiluj hľadiť na svet *zľahka*. Alebo sa o to ani nesnaž. Iba nechaj, aby sa to stalo. Pozeraj sa dvoma očami, akoby si sa dívala jedným.“

Kej jemne zavrela obe viečka a uvoľnila všetky svaly na tvári. Bola to taká úľava, že ju to skoro zaboľelo. Napadlo jej, či nejde o pascu, či sa jej príznaky nepokúsia ukradnúť zub, kým bude mať zatvorené oči. Na sekundu nervózne zmeravela. No uvoľnenie tváre bolo príliš veľkým pôžitkom, aby sa ho vzdala. *Zľahka*. Otvorila oči.

Prízraky tam stále boli. Kejjine viečka zažmurkali tak rýchlo, ako keď motýľ zatrepoce krídlami.

„Teraz si skoro jedna z nás,“ oznámil jej Blud a potom sa jeho výraz zmenil a splašene dodal: „Milostpani.“

Kej na nich nechápavo zízala. Nevedela, čo má povedať. Mama jej stále hovorila, že má byť stručná, že ak na porozumenie postačí jedno slovo, nemá vraviť dve. Preto prešla k veci.

„Ako to myslíte, že túto situáciu so mnou musíte vyriešiť? Prečo chcete môj zub? Kam ste dali môjho otca?“

Tentoraz odpovedal Flip. „Nuž... milostpani,“ začal a rýchlo – a žeby aj trochu spýtavo? – sa pozrel na Bluda, „je to tak, ako ti povedal môj kolega. Dostali sme rozkaz odstrániť tvojho otca a to sme aj spravili. A keď niekoho odstránime, musíme vziať aj všetky hnutelnosti, veci, ktoré sú s tou osobou spojené, aby po nej na mieste, odkiaľ bola odstránená, neostala ani stopa. Inak budú prežívať v spomienkach – nuž, jednoducho je to tak. Máme všetky jeho hnutelnosti –“ a pri týchto slovách zdvihol ruku s prvými osemnástimi stránkami rozkazu, ktoré tak sústredene prečítal – „ale môjmu *váženému* partnerovi –“ a tu veľavravne zazrel na Bluda, ktorý smiešne vystrčil špičku jazyka – „sa podarilo jednu hnutelnosť, ten zub, prehliadnuť, keď sme dnes popoludní pracovali. Preto sme tu.“

Zjavne neboli zvyknutí vysvetľovať svoje konanie, napadlo Kej. Všimla si, že mierne povolila stisk na perine a trochu sa zahniezdila, aby sa jej lepšie sedelo. Vystrela sa.

„Nestáva sa každý deň,“ pokračoval Flip, „že príznak pri práci narází na svedka, ale keď sa to stane... a aby si vedela, stalo sa to minulý rok môjmu bratrancovi Bludičkovi,“ povedal a otočil sa k Bludovi, ktorý oduševnene a súcitne prikyvoval. „Nuž, keď sa to stane, musíme odstrániť aj svedka. O zvyšok sa postará veliteľ.“

Kej sa na nich pozrela, tentoraz o niečo nervóznejšie. Stále nevedela, čo znamená „byť odstránená“ ani kto je „autor“. Práve sa na to chcela opýtať, keď jej v tom Flip zabránil, lebo rýchlo dodal: „No, samozrejme, nemôžeme odstrániť *teba*, keďže si autorka.“ Žiarivo sa usmial a pozrel sa na Bluda.

Blud vyzeral zmätene. „Nemôžeme?“ spýtal sa.

„Nie, nemôžeme,“ vyhlásil rozhodne Flip.

Kej im skočila do reči. „No čo je...?“

Vtom sa však úplne neočakávane zo spodnej postele ozvalo Eline hlasné zazívanie. Sestrička niečo nezrozumiteľne zamrmlala a v spánku sa otočila na druhý bok. Úplne na ňu zabudli. Po chvíli, čo sa príznakom v tvárach zračila panika, ostala Kej trochu vystrašená, že sa El zobudí a odstránia aj ju.

Znova pokojný Flip zjavne pochopil jej obavy skôr, než ich stihla vysloviť. „Je to v poriadku. Podľa rozkazov, ktoré sa nikdy nemýlia, nás tvoja sestra s mamou nemôžu ani vidieť, ani počuť – myslím *naozaj* vidieť takých, akí sme. Keby dostali našu navštívenku, nevšimli by si ju. Považovali by ju za prázdny kus papiera. Keby začuli naše hlasy, považovali by ich za kvílenie vetra. Keby do nás narazili, presvedčili by samy seba, že sme niekto úplne iný alebo by si pomysleli, že sme výplodom ich predstavivosti.“ Jedným dlhým elegantným prstom si poklepal po spánku pri kútiku oka. „Vidia nás len svedkovia.“

„A, samozrejme, autori,“ dodal Blud.

„Kto ste?“ spýtala sa zo spodnej postele ospalým hlasom El.

Kej napadlo, že toto príznakmi skutočne otriaslo. Tak prudko sa vystreli, že buchli hlavami do stropu.

„Bolo to v rozkazoch?“ spýtal sa Blud.

Flip pokrútil hlavou. Veľmi pomaly skĺzli pohľadom k spodnej posteli, potom naklonili hlavy a ohli pleciami. O chvíľku sa už skláňali

a uprene hľadeli na El. Šúchala si pravé oko pravou pästou. Jej červeno-zlaté vlasy sa nežne vlnili okolo jej okrúhlej, baculatej tváre. Prebúdza sa z hlbokého spánku. Znova zazívala a oprela sa o lakeť.

„Prišli ste pozrieť maminku?“ opýtala sa a pozrela sa z jedného na druhého. „Vrátil sa ocko? Je tu Kej?“

Kej tam bola. Vlastne už bola na rebríku poschodovej postele a netrvalo jej ani dve sekundy, kým sa posadila vedľa sestričky a pevne zovretú päť so zubom ukryla za chrbát pod prikrývku ako predtým.

„Toto,“ hlesol Flip, „je neočakávané prekvapenie v tom najextrémnejšom slova zmysle.“

„Je to doslova strašidelné,“ pritakal Blud.

„Ak s vami pôjdeme,“ ozvala sa rýchlo Kej, „môžeme nášho ocka dostať späť?“

Flip už krútil hlavou a chcel jej vysvetliť, že odstránenie je nezvratiteľný proces, keď ho Blud predbehol.

„To si budeš musieť vybaviť s veliteľom Preludom,“ odvetil. „No som si istý, že sa o tom s tebou rád pozhovára. A vedeli by sme vás k nemu veľmi rýchlo dostať.“

Flip namietol: „Blud, je dieťa a čaká nás tam aspoň jednodňový let, navyše Prelud...“

„Nie, Flip. Za všetky tie roky sme nikdy nenechali autora v štiche – a táto dievčinka je výnimočná, inak nie som príznak.“

„Čo je príznak,“ vyhrkla Kej. Nebola to otázka.

„Príznak. Zjavenie,“ vysvetlil Blud. „Niečo alebo niekto, kto sa zjavuje. Niekto, kto je aj nie je tu.“

„Takže tu v skutočnosti nie si?“

„Som tu,“ odpovedal Blud.

„Ja nie,“ odsekol Flip a pobúrene pokrútil hlavou. „Ja som preč.“ Rýchlo prešiel k oknu a pretiahol svoje dlhé telo pomedzi záclony.

Počuli, ako sklúzol po krátkej streche a potom skočil na zem. Jeho kroky zapraskali na zamrznutej tráve.

„Dobre,“ povedala rozhodne Kej, „pôjdeme. No nechám si ockov zub.“

„Aký zub? Kam ideme?“ opýtala sa El. „Kam ideme, Kej?“

„Pohládať ocka,“ odpovedala. V tej chvíli otvorené okno pod náporom vetra zarachotilo v kovovom ráme a zabuchlo sa, potom sa opäť doširoka otvorilo do nekonečnej čiernej ľadovej noci.

*P*rivedte mi ho.“
„Ako prikážeš.“

„Nedovoľte mu rozprávať. Dnes večer nebudeme počúvať príbehy. Pri-
tiahnite mu uzdu.“

„Vykonané.“

„Všetci sa pozrite, ako vyzerá ten, kto sa vzdal života, aby živil nádeje
a hlúpe sny. Pozrite sa. Čas na ňom visí ako handra. Jeho špina sa mu
zažrala do pokožky. A keď ho porežete – všetci sa dívajte. Sledujte, ako
krváca. Nie je nič krehkejšie ako krv, nič také citlivé. Stúpa a klesá. Jej
vážne sú nepredvídateľné. Svojimi víziami klame myseľ. Púta srdce k svo-
jim divokým výmyslom. Krv je slabosť.“

„No tá rana...“

„Nie je smrtiaca. Vy ho podoprite a odvedte do Fantazárne. Budem
si predstavovať, ako tam slabý a zabudnutý leží. Ak naňho pomyslím.“

„Ako prikážeš.“

„Nech vám to slúži ako ponaučenie.“

„Bude.“

„Počkajte. Pripomeňte mi, ako ho nazývajú naši nepriatelia.“

„Volajú ho Staviteľ.“

„Áno, presne tak. Staviteľ. Nech si vo Fantazárni postaví toľko hradov, koľko dokáže. Pevne ho spútajte.“

Rytieri Bitýnie

Niekoľko domov od ich domova sa kríkmi lemovaná ulica zmenila na drevený chodník vedúci do močarísk. Keď s El nasledovali dva prízraky, ktoré sa po tráve pokrytej námrazou hýbali dlhými krokmi. Kým pomaly šli cez lúku a potom opatrne prekročili zatarasy na konci ulice, Keď bola v polospánku. Teraz však do nej plnou silou vrazil ľadový vietor z močarísk a odrazu sa prebrala, poobzerala sa a chytila sestru za ruku. El sa ospalo ťahala za ňou. Bola oťapená a vystrašená, lebo skoro spadla z nízkej strechy za oknom. Keď ju potiahla vpred. Keď šli po šmykľavej drevenej cestičke, napadlo jej, že sa im prízraky stratili, no vtom čosi vzbĺklo – vyzeralo to ako oranžový plameň – a upútalo to jej pohľad. Začula Flipov netrpezlivý hlas.

„Pohnite sa!“ zasyčal. „Nemáme čas! Už sa skoro brieždi!“

Až keď podišli bližšie a temnota oblohy ich skoro celkom pohltila, Keď došlo, že vošli do tieňa čohosi obrovského.

„Rýchlo! Naskočte do koša,“ ozval sa Blud a vystrel k nim ruku.

Ďalší výbuch oranžového plameňa osvetlil okolie. Kej pocítila nával vzrušenia a hrôzy: dva prízraky mali k zamrznutej zemi priviazaný ozrutný balón plnený horúcim vzduchom. Jeho obrovská nafúknutá plachta nad nimi čnela v studenom a vlhkom vzduchu skorého rána. Kej sa pozrela na plameň horiaci v balóne a zadívala sa na zdanlivo nekonečný oblúk, ktorý sa dvíhal do vzduchu. El prudko zastala a potiahla ju za ruku.

Naopak Flip bol v pohybe. Pobiehal okolo balóna, dvíhal záťaže, ktoré držali kôš na zemi. „Nemáme čas, nemáme čas,“ mrmlal si horúčkovito sám pre seba. Jeho slová ešte zdôrazňovali namáhavé povzdychy, keď vyťahoval dlhé kovové kolíky a zatlačil páku na komplikovanom zariadení, ktoré zvesil z háčika na okraji koša.

„Naozaj nemáme veľa času,“ súril ich Blud z čierňavy, ktorá ostala po zhasnutom plameni. El ju stále ťahala dozadu. „Musíme vzlietnuť pred úsvitom, inak si nás všimnú. Poďte,“ povedal a vystrčil ruky z koša, aby sa ho obe dievčatá mohli chytiť, „pomôžem vám. Je tu dosť miesta.“

Pevne El objala, zaborila tvár do jej mikiny a slúbila jej, že sa o ňu postará. Potom ju zdvihla k Bludovi, sama poľahky vliezla do koša a sadla si na tvrdú podlahu. Zavrela oči pred rýchlo sa blížiacim svetlom, v ktorom by uvidela – keby otočila hlavu – koniec ich ulice, bledé domy v mútnych lúčoch brieždenia a pouličných lúčok – jeden, dva, tri –, ktoré sa zmenšovali. V jednom z nich v teplej posteli spala ich mama. Bol Prvý sviatok vianočný. Keby otočila hlavu. Kej stisla zuby. Počula El fňukať a potom pocítila, ako sa jej sestrička schúlila pod pravým ramenom. Flip musel znova zapáliť horák, lebo jej tvár oblizlo teplo a svetlo veľkého plameňa a začula syčanie plynu. A počula, ako točí kľukami a upevňuje lanovie a rozličné remene, čo

jej znelo ako buchotanie tisícov klopačiek. Odrazu nimi trhlo a Kej začula, ako Flip odniekiaľ zblízka zvolal: „Skoro!“ A potom zaznel treskot a niekoľko stonov, keď prízraky zaujali svoje pozície v koši. Nasledovalo ticho.

Chvíľu Kej necítila nič, len napätie v konštrukcii balóna – nafúknutý mech nad sebou, ktorý sa usiloval odlepiť od studenej zeme, horúci vzduch stúpajúci nahor, vrzganie hrubých a na pohľad prastarých drevených dosiek na dne koša, ktoré vyzerali, akoby sa nevedeli rozhodnúť, či majú stúpať s lanami nad sebou, alebo sa nechať zadržať napnutými povrazmi pod sebou. No toto trvalo iba chvíľu.

Kej si všimla len to, že zadržiava dych, ktorý z nej odrazu vyletel – práve keď sa balón oslobodil od posledného ukotvenia a vyskočil do vzduchu. El po jej boku plakala a triasla sa. A možno to bolo chvenie koša, ktorý sa zatrepotal, poskočil do spleti káblov, potom sa na okamih upokojil, aby so šklbnutím, pri ktorom sa jej zdvihol žalúdok, vystrelil k oblohe. Kej zalapala po dychu. Silno zažmurila oči, zaprela sa nohami o podlahu a oprela sa o pevné drevo za svojim chrbtom. A nakoniec, po zdanlivo plynulom a veľmi napätom momente, počas ktorého mohli padať, rovnako ako stúpať, pocítila na kolenách čosi teplé. Odvážila sa pootvoriť oko.

„Vytiahnite si ju až k bradám,“ povedal Blud, keď ich zakryl hrubou dekou. Chúlili sa na podlahe pod okrajom koša. Dokonca aj na tomto pomerne chránenom mieste do nich narážal vietor. Bol viac než ľadový. Rovnako studený ako otázky, čo Kej mrazili v ústach. Rýchlo sa chopila deky a vytiahla ju až nad ich hlavy. Objala sestru okolo pliec. Otázky mohli počkať.

Upokojovalo ju, keď sa dívala na prízraky stojace na svojich miestach, mimo dosahu, kde ich nemohla počuť zhovárať sa o príjemnejších veciach. Ani jeden sa neusmieval, no na ich tvárach videla vyrovnanosť

a v očiach povzbudenie a ostražitosť. Hoci ich slová nedoliehali až k jej ušiam, mala pocit, že ich výraz im dodával vítané možnosti. El potichu ležala, potom pod jej ramenom zaspala. Kej pozorovala Bluda s Flipom, prvý z nich mal živé, ohybné končatiny, každý pohyb jeho nôh pripomínal napnutie štíhleho luku. Druhý bol o niečo pevnejší, ale rovnako svižný. Flip pripomínal gaštan, zatiaľ čo Blud skôr rozložitú lipu. Kôš stúpala, najprv rýchlo, ale potom, keď prívod plynu zoslabol, oveľa pomalšie. Knísal sa vo vzdušných prúdoch, ktoré ho unášali na východ. Keď nadskakovanie a otrasy úplne ustali, Kej si čupla, zababušila El do deky a opatrne sa postavila.

Deň sa rýchlo približoval a možno len obloha bola vo vyšších polohách svetlejšia. Nech to už bolo akokoľvek, zdalo sa jej, že sa kôš okolo nej odrazu prehupol do úsvitu. V koši viselo náradie všetkého druhu: kľúče, skrutkovače, páky, kladivá a mlaty, kresadlá a hrubé kovové tyče, dlhé kolíky a slučky, zvinuté povrazy asi dvadsiatich hrúbok, náhradné háčiky a závery, ďalšie klíny, ktoré sa bledo ligotali v prerušovanom plameni horáka, pracky a haspary, krúžky, zbierka kľúčov, vedrá s pieskom a všade – samozrejme – boli rozlične veľké vrecia so záťažou. Kej videla napnuté laná prečnievajúce cez okraj koša, kadiaľ Flip za krátky čas letu už stihol zhodiť záťaž. Pri pomyslení na to, že sa vrecká voľne knísali vo vzduchu pod košom, si uvedomila, ako vysoko asi cestujú, a odrazu sa jej roztriasol žalúdok. Domov mizol pod nimi, za nimi. Vianoce. Otočila sa späť do stredu, upriamila pohľad na podlahu a usilovala sa vtlačiť si do pamäte každú maličkosť – Flipove sandále s jemnou mriežkou na kožených remienkoch, malý drevený pätník s kovovými rúčkami naspodku, množstvo nástrojov visiacich na hlavnom kruhu uprostred koša rovno pred Bludom. Kej videla ciferníky, ktoré pravdepodobne udávali ich výšku a rýchlosť alebo smer, možno pozíciu. Bolo tam aj niekoľko pák a vedľa dlhej sivej trubice

bol dôležitý uzáver, ktorý Flip neustále otáčal. Kej napadlo, že ním vypúšťa plyn do balóna a zapalauje ho hlavným ohňom blčiacim na knôte horáka.

Bolo to tak, pomyslela si, keď sa rozhorel oranžovým plameňom. Uskočila by, keby mala kam. Flip sa na ňu pozrel a usmial sa.

„Chceš vidieť oceán?“ opýtal sa veselo Blud.

Po niekoľkých váhavých a trochu neistých krokoch sa konečne pripojila k dvom príznakom pri drevenom okraji a pre vlastnú bezpečnosť sa skrčila tak, aby mala nad košom len plecيا. Upokojila sa a potom sa pozrela von.

Pred ňou – čo to bolo? – trochu na sever od východu, hovorieval jej otec – videla nad obzorom oblúček slnka. Nevedela, či sa díva na zem alebo more, lebo sa to ligotalo a žiarilo jasným svetlom, ale skoro rovno pod nimi rozhodne bolo more. V bledých lúčoch bolo zelenosivé, no tam, kde narážalo na úzke pobrežie Norfolku, videla jasný biely pás. Okolo neho a za ním boli tmavé planiny močiarov, v rannej hmle boli posiate srieňom a striebisto sa ligotali. Na poliach boli rozosiate domčeky, občas rad pouličných lúčok zažiaril oranžovým svetlom a potom zhasol. Naľavo Kej videla, ako svetlá mesta blednú v brieždení, kde-tu sa k oblohe dvíhal dym horiaceho uhlia – alebo si aspoň predstavovala, že je to dym uhlia.

„Kam ideme?“ spýtala sa po chvíli. „Ideme do iného sveta?“

Blud stál vedľa nej. Bol zhrbený, lakte mal na okraji balóna a bradou sa opieral o dlhé prsty. Nepozrel sa na ňu. Díval sa do diaľky na východ, kde sa rozpínala dlhá rovina. Dlho mlčal, ale Kej vedela, že ju počul, preto držala jazyk za zubami. Kým jej odpovedal, El ostražito vystrkovala hlavu spod Kejinej ľavej paže. Dievčatá pozorné počúvali, kým sa pod nimi rozprestierali a vlnili zem s oceánom. Voda hučala.

„Podľa toho, čo viem,“ prehovoril Blud a jeho kútiky sa zdvihli, akoby ich nahor vytiahol slabučký náznak úškrnu, „toto je jediný svet, ktorý jestvuje. Nie,“ pokračoval pomaly, akoby sa zhováral sám so sebou, „nejde ani tak o to, *kam* ideme, ale *ako* tam ideme.“

Kej to muselo zmiastúť, lebo po krátkom pohľade do jej tváre zamyslene a melodicky zabubnoval po zábradlí na okraji koša. Kej ho pozorovala. Zadíval sa kamsi do diaľky, akoby tam niečo videl. Akoby v prázdnom priestore okolo balóna niečo viselo. Jeho oči kmitali do každej strany, niekedy sa na chvíľu zastavili, ale stále sa hýbali s predvídateľnosťou a postupnosťou motýľa v letnej záhrade (čo znamená, že ich pohyb bol neodhadnuteľný). Jeho pohľad sa zastavoval a preletoval ako vták. Zdalo sa jej, že sa priam dotýkal vecí, tak nežne, jeho zreničky sa s jasným zámerom hýbali, zastavovali, zaostrovali a hľadeli.

Pod nimi ležalo zvrásnené a škrvnité more, dunivý hlas potichu volajúci z dna obrovitánskej studne. El mlčky stála, vystrčila ruku spod deky, ktorú mala stále prevesenú cez plecica, objala sestru okolo pása a pritísila sa k nej. Kej pocítila jej dotyk plný strachu alebo úzkosti a zamyslela sa nad tým, že ich domov sa pomaly stráca za ich chrbtami, jas pouličných lúčok vsakuje do matnejšieho svetla studeného decembrového dňa, jej mama sa prevracia v posteli, uvažuje, prečo v dome panuje také ticho, hoci je toľko hodín. Dnes ráno mali odbalit darčeky. A ony mame zanechali len načmáraný odkaz.

„V starých časoch,“ ozval sa Blud uprostred výdychu, akoby nadväzoval tam, kde prestal, „sme cestovali po mori. Z Bitýnie sa dalo plaviť kamkoľvek, hoci to, samozrejme, trvalo dlhšie než dnes, a prirodzene to znamenalo, že sme museli byť lepšie zorganizovaní. V týchto dňoch sa náhlime. Častejšie robíme chyby. Hoci teraz máme viac práce.“

Na druhej strane koša si Flip odfrkol. Kej si uvedomila, že ho ešte

stále hnevá zapotrošená posledná stránka rozkazu. Otočila sa a pozorovala ho cez natiahnuté laná a vybavenie. Zastal pred zhlukom meracích zariadení a ciferníkov. Nežne na ne hľadel, na jeho tvári sa zračilo úplné sústredenie, z času na čas ich pohladil bruškami prstov. Takto zboku si všimla jeho dlhé, skoro detské mihalnice, rozkvitnuté červené škvrny na lícach, hladkú pokožku a netrpezlivý, no zároveň pobavený výraz na jeho tvári. Jeho prihrbená, zohnutá postava splývala v jedno s hrbou nahustených ciferníkov a pák umiestnených okolo neho, akoby bol ich nástrojom rovnako ako oni jeho. Keď si s potešením pomyslela, že balón letí domov a on mu to len umožňuje.

„No kam ideme? Do Bitýnie? Kde je to?“

„Nie, nie do Bitýnie,“ odvetil Blud a skoro nebadane pokrútil hlavou. „To miesto v horách, kam ideme, nemá meno.“ Potom trochu pokriak. „No ideme tam správnym spôsobom. Vzduchom, cez vzduch.“

„Vzduchom, cez vzduch,“ zatiahol Flip stojaci niekoľko metrov od nich. Nezdvihol pritom hlavu.

„Prečo nie do Bitýnie?“ Keď to nenechala tak, nie po udalostiach minulej noci. Nie po Andrei Menejovej. Pozrela sa priamo na Bluda a zadívala sa mu do očí. Neodvážil sa vyhnúť jej pohľadu.

„Lebo Nevesta je preč,“ odvetil prosto a postavil sa. Kráčal sklonený, ale rýchlo sa presunul k Flipovi, aby mu ponúkol pomoc, hoci žiadnu nepotreboval. Keď si bola celkom istá, že viac z neho nedostane. Nikto nikdy nepovedal viac než to, viac než tie dve slová – *Nevesta*, *Bitýnia*, *Bitýnia*, *Nevesta*. Odrazu sa jej v pamäti vynorila nečakaná, no nevyhnutná spomienka na zvýšené hlasy v kuchyni. Stalo sa to pred týždňom a teraz jej to drnčalo v mysli. Nikdy sa to *nikam* nedostalo. Stiahla plecía, aby sa ochránila pred studeným vzduchom, zaťala zuby a sadla si do úkrytu deky vedľa El, ktorá ju hneď objala

okolo hrude a silno ju k sebe pritísla. Zavrela oči a vďaka nežnému kolísaniu koša Kej pomaly upadala do driemot mierne znepríjemných nevoľností. A cez tento závoj ospalosti si z diaľky všimla, že Blud sa chystá pokračovať v odpovedi. V teple a polospanku počúvala a usilovala sa zachytiť pomalý prúd slov.

„Nevesta,“ ozval sa odniekiaľ z veľmi, veľmi blízka – žeby sa skláňal nad ňou alebo pred ňou kľáčal? – „z Bitýnie. Kráľovná hodvábu, morušová deva, dotyk rozpaľujúci srdcia desiatok tisícov milencov, jediná nesmrteľná. Keď som bol chlapec, pred týmto všetkým, videl som ju raz, letmo, pod naším domom v údolí, medzi plantážami, ako za súmraku kráčala k moru. Vždy keď na to myslím, keď myslím na ňu, cítim na tvári vlhkú tiaž, ktorá sa vznášala vo vzduchu v ten večer ako štekľivý chlad nad perami. Všetko, čo mi ju pripomína, ma prebodáva ako kopija.“

Potom nastalo ticho alebo skôr prudké bzučanie pripomínajúce tiché vytie. Kej tú kopiju cítila, spomenula si na ostré, vyhotené hlasy svojich rodičov, ktoré sa odrážali od stien ich malej kuchyne, výpady a odrazenia, chladné, tvrdé pohľady. Kým vietor prehýbal a vystieral svoj chrbát, videla zhrbeného otca stáť a prijímať kritiku, akoby bol obeťou, akoby bol len nepochopený a trepezlivý hrdina. Na pleci mu visela taška a mal oblečený kabát. Stál pri dverách na chodbu, hoci neurobil žiadny pohyb, aby odišiel. „Je Nevesta, tak prečo sa s ňou neoženíš?“ Nikdy nevedel, čo má na to povedať.

No Blud bol v inom svete. „V mojej dedine žil muž,“ povedal, „poloslepý stavec, ktorý v mladosti bojoval za Nevestu na východe, predtým ako sa otvorila obchodná cesta, a utržil zranenia, ktoré mu ochromili nohy. Počas dňa sedával na rohoži pred svojimi dverami v tieni obrovského cédra a rozprával príbehy, ktoré sa naučil na bojovej výprave: o zázračnom zrození z morskej peny, o jej nadobud-

nutí deviatich podôb, o veľkom manželstve. A ak poslucháči vydržali a potichu počúvali, rozpovedal aj proroctvo o jej odchode.“

Kej sťažka prikývla, akoby ona sama hýbala hlavou a nebol za tým len pohojdávajúci sa kôš, unášaný vetrom vpred. Jej vedomie akoby plávalo spolu s naskakujúcimi sluchami a Kej napadlo, že by mala otvoriť oči. Oko. Nedokázala si spomenúť, koľko očí mala, hoci vlastne nepotrebovala vidieť.

Proroctvo o jej odchode, pomyslela si. O odchode.

„Jej odchode z tohto sveta,“ dodal nakoniec potichu Blud, ale obe dievčatá už tuho spali.

Keď sa Kej zobudila, všetko bolo iné. Opäť bola tma. No aj vzduch bol suchý a nepríjemne chladný, zatínal sa jej do kostí ako sklenené črepy. El ležala na boku a potichu chrápala. Kej zistila, že prízraky sú neďaleko od nej na druhej strane. Sedeli oproti sebe a hrali sa akúsi hru na hracej ploche položenej medzi nimi. Hľadeli na malé čierne kamene a z času na čas, bez toho, aby dodržiavali nejaké poradie, nimi hýbali.

„Kam ideme?“ spýtala sa náhle Kej.

Blud zobral jeden z kameňov a stisol ho v hrsti. Najprv vyzeral prekvapene, potom sa uvoľnil. „Ideme za veliteľom Preludom kvôli tvojmu otcovi. Ideme niečo urobiť s týmto nešťastným svedectvom.“

„A autorstvom,“ pridal sa Flip. Skontroloval nejaký merač a doprial balónu dlhý prúd horiaceho plynu.

„Ale kam...?“ Kej hodila rukou do tmavej prázdnoty okolo balóna, cez ktorý bolo matne vidieť drsnú a suchú rovinu plnú skál a krov. Krajina sa pod nimi pomaly menila, zatiaľ čo balón neúnavne napredoval. „Kde je toto? Kde sme teraz?“

„Všetko steká z hôr,“ odvetil Blud. Mal mierne naklonenú hlavu

a díval sa na ňu, akoby bola zdrojom veľkej radosti. Zdalo sa jej, že každé slovo, ktoré jej adresoval, vnímal ako veľkú poctu. „S príbehmi je to rovnako ako s vodou. Ak sa chceme dostať na začiatok, musíme ísť hore a do hôr.“

Kej pocítila, ako sa jej v žilách búri krv. „Neodpovedal si mi,“ namietla. Pokojne, nie namosúrene.

„*Nejestvuje* odpoveď. Vážne,“ odvetil Blud. „Aspoň nie taká, akú chceš. Najprv zrejme pocítiš sklamanie, ale v tvojom pocite zmaru sa možno nachádza aj zrnko nádeje.“ Pozrel sa na hraciu dosku pred sebou, na ligotavé čierne kamene, a posunul prvý a potom ďalší. Prvý prosto a krátko, druhý dlhým oblúkom. „Niekedy to, čo je najdôležitejšie, zazrieš – *môžeš* zazrieť – iba v tme. Niekedy, keď treba vyjsť na vrch, postačí akýkoľvek vrch, nemusí to byť žiadny *konkrétny*. Ideme na takéto miesto, týmto spôsobom, aby sme videli niečo, čo sa nachádza vyššie než všetko ostatné.“

Kej sa chcela hnevať, ale s každým Bludovým slovom z nej vyprchalo trochu podráždenia. Lebo ju neignoroval – práve naopak. Jeho zrak preletoval medzi ňou a hracou doskou, kde mal položenú ruku, skoro akoby to bolo plátno a on naň maľoval jej portrét, skoro akoby skúmal črtu a hru svetla na jej tvári, ktorú osvetľovala mihotavá žiara lampáša.

„Nerozumiem,“ povedala. „Vôbec nerozumiem.“

„Dobre,“ prikývol Flip. Čupel bližšie pri nej. Vystrel ruku a dotkol sa jej ramena. Ten pocit, keď jej nežne stisol ruku pod plecom – s jemnou silou ako láskavý strýc – jej poskytol podporu, povzniesol ju. „Je dobré vedieť, že nerozumieš. Zvyčajne, keď si ľudia myslia, že chápu, keď sú si úplne istí sami sebou, vtedy sa mýlia.“

„Čo chce Prelud s mojím otcom?“

Blud s Flipom sa zadívali na dosku pred sebou.

„Čo s ním chce urobiť?“

„Blud,“ ozval sa Flip tak potichu, že ho Kej sotva počula. „Je mladá, ale...“

„Je v nebezpečenstve.“

„Je *autorka*. Zašla už skutočne ďaleko a je veľmi odvážna.“

Blud sa trochu zaklonil, rukami si objímal kolená a dvíhal ich z dlážky koša. „Aby som ti vysvetlil, kto je Prelud, musel by som ti rozpovedať príbeh o rytieroch Bitýnie.“

Sklonil hlavu nad dosku, na ktorej sa s Flipom hrali, a začal hýbať malými kameňmi. Kej si všimla, že mali hladké hrany a boli podlhovasté a sivomodré ako kamienky, ktoré občas zbierala na pobreží v Norfolku. Vířili sa v rôznych vzoroch po doske, jeho dlhé elegantné prsty sa bez prestávky hýbali, každý inak, no všetky v neprerušovaných oblúkoch, slučkách a kruhoch. V každej chvíli bol na konci jeho prsta jeden, dva alebo niekoľko kameňov, ktoré jemne ťahal alebo tlačil, takže Kej na hracej doske videla obrazce pohybu opísané v čase, kamene sa združovali, rozchádzali, vytvárali skupinky, vymieňali si miesta, reorganizovali sa a znova sa zlučovali, aby sa potom opäť rozdelili, neustále menili svoju pozíciu na hracej doske. Najprv ju ich pohyb udivil a rozhorčene si pomyslela, že sa jednoducho otočí, prelezie pomedzi lanovie a pripojí sa k El pod teplou dekou. No keď sa ďalej dívala, všimla si, že jeden kameň sa hýbal inak ako ostatné, a Kej napadlo, že v tom by mohla spočívať metóda Bludových pohybov: tento kameň robil krátke, trhavé skoky, väčšinou po priamkach, hoci počas toho prechádzal spod jedného prsta pod druhý, a preto si to neuvedomila hneď. Kým sa dívala, opakovane doň narážali iné kamene a pomyslela si, že to musí byť veľmi nešťastný kameň, keď je obeťou toľkých zrážok. No potom sa jej zazdalo, že skôr ten kameň priťahuje ostatné – aj preto, lebo ostatné kamene po každom strete

s ním odskočili, akoby prebrali časť jeho povahy, lebo prerušili svoje elegantné oblúky na hracej ploche a začali sa hýbať čoraz meravejšie. Bludove prsty sa ďalej prepletali po hracej ploche, no Kej si ich vôbec nevšímala, sústredila sa len na životy kameňov: ten jeden ako vírus nakazoval ostatné svojimi krátkymi trhnutiami, akoby ich karhal za ich krásu a nútil ich hanbiť sa. Kej pocítila napätie na krku a vystrčila bradu, keď sa pokúsila prehltnúť vzlyk.

„Blud, prestaň.“

Bol to Flip. Položil ruku na hraciu plochu a umlčal Bludove prsty. To Kej prinavrátilo do reality.

„Vie to prečítať,“ povedal. „Kričíš na ňu. Prestaň.“

Flipova ruka na hracej ploche ustrnula a obeleli mu hánky, akoby na Bludove prsty tlačil nepredstaviteľnou silou.

Kej sa pozrela na Flipa, ale Blud ho nebral na vedomie. Rozprával tichým hlasom, skoro šeptom, a Kej musela naťahovať uši, aby ho začula v intenzívnom skuvíňaní vetra okolo nich.

„Po celé storočia sme boli cech, bolo nás tisíc a jeden, hlas každého prívraku v Bitýnii mal rovnakú váhu, každý z nás bol rytier. Ľavoprízraky s rukami plnými kameňov vymýšľali misie, mapovali dôsledky a spôsoby, zatiaľ čo pravoprízraky s dlaňami otvorenými inšpiráciou pochádzajúcej zo vzduchu a zo snov svojou predstavivosťou vytvárali vesmír myšlienok. Spolu sme sa plavili s vetrom, našimi piesňami sme splietali okraje zeme. To boli dni moci, keď ľavoprízraky, veľkí bardi a rozprávači príbehov, čerpali od pravoprízrakov, obrazotvorcov a vizionárov, námety a základy pre najčarovnejšie príbehy, pre epy a romancy, ktoré sa rozšírili po kontinentoch a prekročili sedem oceánov. Vtedy sme žili a vytvárali rovnováhu, vyrovnaný a dokonalý pohyb. Fabulátori si ctili obrazotvorcov a obrazotvorcovia sa zasa skláňali pred fabulátormi. Zdalo sa, že sa hýbeme v tanci bez konca...“